

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi

Lənkəran Dövlət Universiteti

"Təsdiq edirəm"

Tədris məsələləri üzrə
prorektor vəzifəsini icra edən:
dos. Zaur Məmmədov

"12" fevral 2026-cı il

Fənn sillabusu

(İşçi tədris proqramı)

İxtisas:6001012- – Kimya və biologiya müəllimliyi

Fakültə: Təbiyyat

Kafedra: Fizika, kimya və biologiya

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: *Biologiyanın tədrisi metodikası* (Proqram: Lənkəran Dövlət Universiteti, Təbiyyat fakültəsi, "Biologiya və ekologiya" kafedrasının 10.09.2024 tarixli 1-ci iclas protokolu ilə istifadəsi məqsədə uyğun sayılmışdır (işçi proqram)).

Kodu: IF-B05

Tədris ili: IV (2025-2026). **Semestr:** VIII

Tədris yükü cəmi: 240 saat. **Auditoriya yükü-75 saat:** (Mühazirə 30 saat , seminar 45 saat).

AKTS üzrə kredit: 8 kredit

Auditoriya N:102

Saat: 8³⁰

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi: Məmmədhusəyn Hüseynov,biol.ü.f.d.dos.

Kafedranın ünvanı:Lənkəran şəhəri, H.Z.Tağıyev 118, LDU-nun 3 saylı korpusu

Məsləhət saati: II-V günlər: saat 16⁰⁰-17⁰⁰

E-mail ünvanı: mamed.h@mail.ru

III.Tövsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

- 1. R.Səlimov,E.Yunusov,N.Əliyeva v. b.Biologiya. Ümumi təhsil müəssisələrinin 7-ci sinifləri üçün biologiya fənni üzrə metodik vəsait.Bakı, 2024
- 2 R.Səlimov,E.Yunusov,E.Məmmədov. b.Biologiya. Ümumi təhsil müəssisələrinin 8-ci sinifləri üçün biologiya fənni üzrə metodik vəsait. 1-ci hissə. Bakı, 2025
- 3. Ə. Hüseynov, T. Abdullayeva Biologiya tədrisinin müasir metodikası, Bakı, 2022
- 4. M. Babayev, M. Məcidov Biologiya tədrisi metodikası, Bakı, 2023
- 5. M. Paşayeva Biologiyanın tədrisində interaktiv təlim üsullarından istifadə metodikası, Bakı, 2003
- 6. Z. Veysova Fəal/İnteraktiv təlim: Müəllimlər üçün vəsait, UNICEF, Azərbaycan Respublikası, Bakı, 2007
- 7. H. M. Hacıyeva, Ə. M. Məhərrəmov, Q. K. İsmayılov, İ. V. Qafarova: Biologiyanın inkişaf tarixi və metodologiyası [Mətn]: dərs vəsaiti, 2009.
- 8. F.M. Orucov Biologiya dərslərində şagirdlərdə tədqiqatçılıq bacarığının inkişaf etdirilməsi yolları. Azərb. Resp. Təhsil Nazirliyi, Azərb. Resp. Təhsil Problemləri İn-tu.- Bakı : Müərcim, 2011.

- 9. Kurikulum – elmi metodik jurnal. Bakı: 2008 - 2013
- 10. Dr. Bo Ohlsson, Prof. Dr. Sema S. Ergezen Bioloji öğretimi. Ankara, 1997

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən prerekvizit fənn yoxdur

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Kursun tədris edilməsində əsas məqsəd

- gələcəkdə biologiya fənnini tədris edən müəllimlərin pedaqoji hazırlığını təmin etmək,
- tələbələrə orta məktəbdə şagirdlərinə bioloji biliklər üzrə *nəyi* (fənnin məzmunu) *niyə* (fənnin mərsədi) və *necə* (öyrətmə metodları) öyrətməyin yollarını başa salmaq,
- müasir mərhələdə biologiya tədrisinin təlim-tərbiyə məsələləri və onların tətbiq edilməsi yollarını;

biologiya fənninin tədrisində müasir interaktiv metodların tətbiq edilməsini;

- fəal təlimə əsaslanan dərslərin mərhələlərini;
- biologiyanın tədrisində yeni qiymətləndirmə mexanizmlərinin tətbiqi və aparılması qaydalarını;
- orta məktəb biologiya kurslarının xüsusiyyətləri, onların tədrisi metodikasını öyrətməkdir.

- dərslərin təlim, inkişafetdirici və tərbiyəedici məqsədləri arasında əlaqəni əsaslandıraraq bilik və bacarıqlarını formalaşdırmaqdan ibarətdir.

VII. Fənnin qısa məzmunu: Biologiyanın tədrisi metodikası pedaqoji elm kimi onun vəzifələri, əsas inkişaf dövrləri, metodoloji əsasları, digər elmlər ilə əlaqəsi. Azərbaycanda təhsil sistemi və onun prinsipləri haqqında fikir anlayışı. Təhsil sisteminin inkişaf xüsusiyyətləri, fasiləsiz təhsil, təhsilin demokratikləşdirilməsi. Orta məktəbdə biologiya fənlərinin sistemi, məzmunu, quruluş və xüsusiyyətləri. Biologiya tədrisinin təlim-tərbiyə məsələləri və onların tətbiq edilməsi yolları. Biologiya tədrisinin əsas metodları, interaktiv metodlar, onların üstünlükləri. Əyani, praktik və şifahi metodlar. Metodik priyomlar. Biologiya tədrisinin təşkili formaları.

VIII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

IX. Qiymətləndirmə: Fənn üzrə tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Yeni tələbənin fənn üzrə toplaya biləcəyi balın maksimum miqdarı 100-ə bərabərdir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində fəaliyyəti nəticəsində (cari qiymətləndirmə), digər 50 balı isə imtahanda toplayır (aralıq qiymətləndirmə). Fənn üzrə cari qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən 50 bala Semestr ərzində toplanan 50 bala:

-20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə;

- 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə.

Əgər fənn üzrə həm seminar və həm də laboratoriya varsa onda 10 bal seminara, 10 bal isə laboratoriyaya görə verilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır. İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. İmtahan yazılı şəkildə aparılır və imtahanın biletinə bir qayda olaraq fənn üzrə tədris olunan mövzulara aid 5 sual daxil edilir. Hər sual maksimum 10 balla

qiymətləndirilir(aşağıda qeyd olunan qiymət meyarlarına əsasən) ki, bu da toplamda fənn üzrə aralıq qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 balı təşkil edir

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çətişməzliklər var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladıqı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladıqı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında).

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

X. Davranış qaydalarının pozulması:Tələbə Universitetin daxili intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında mövcud qanunvericilik çərçivəsində müvafiq tədbir görülecəkdir.

XI. Təqvim planı: Mühazirə 30 saat , Seminar 45 saat, Cəmi 75 saat

N	Keçirilən mühazirə mövzuları	Saat	Tarix
1	Giriş. Biologiyanın tədrisi metodikasının (BTM) predmeti , quruluşu , bir elm kimi əsas məsələləri. <i>Plan:</i> 1.Biologiya tədrisi metodikasının predmeti. 2.Biologiya tədrisi metodikasının bölmələri, strukturu.3.Biologiya tədrisi metodikasının başqa elmlərlə əlaqəsi. 4. Biologiya tədrisi metodikasının elmi əsasları, məqsədi və vəzifələri. Mənbə:[1,2,4,5,6]	2	

2	<p>Biologiya tədrisi metodikasının inkişaf tarixinin əsas dövrləri.</p> <p><i>Plan:</i> 1.Biologiya tədrisi metodikasının inkişaf tarixi. 2. Çar Rusiyası dövrü (XVIII- XIX əsrlər). 3.Keçmiş Sovet hakimiyyəti illəri (1917-1990) 4. XIX əsrin axırlarında biologiya elminin vəziyyəti;5. XX əsrin əvvəllərində biologiya tədrisi üsulunun meydana çıxması; 6.Azərbaycanda biologiya tədrisinin inkişafı H.Zərdabının işləri Mənbə:[1,2,3,4,5,7]</p>	2	
3	<p>Öyrədici mühitin təşkili. Biologiya kabinetinin təşkil olunması</p> <p><i>Plan:</i>1. Öyrədici mühitin növləri. 2. Biologiya kabinetinin təşkilinə qoyulan tələblər Mənbə:[1,2,3,4,5]</p>	2	
4	<p>Biologiyanın tədrisi metodikasında tədris materiallarının sistemliyi, ardıcılığı, elmiliyi və mənimsənilməsi</p> <p><i>Plan:</i>1.BTM-da təlimin vəzifələri;2.BTM-də təlimin prinsipləri;3.Tədris materiallarının sistemliyi və ardıcılığı;4.Tədris materialının elmiliyi və mənimsənilməsi Mənbə:[1,2,4,5,7]</p>	2	
5	<p>Biologiyanın tədrisinin metodları</p> <p><i>Plan:</i> 1.Təlim metodlarının təsnifi; 2. Biologiya dərslərində təlimin əyani metodlarından istifadə 3. Biologiyatədrisinin praktik metodları; 4.Eksperimentin qoyulması və metodların seçilməsi Mənbə:[1,2,4,5,7]</p>	2	
6	<p>Biologiya tədrisi sisteminin formaları, müəllimin dərse hazırlaşması</p> <p><i>Plan:</i> 1.Tədris sistemi formaları haqqında ümumi məlumat;2.Dərs-əsas tədris sistemi formasıdır; 3.Ekskursiya tədris sisteminin forması kimi; 4.Ev işləri tədris sistemi forması kimi;5.Sinifdən xaric dərs-tədris sistemi forması kimi; 6.Tədris formalarının qarşılıqlı əlaqəsi Mənbə:[1,2,4,5,8,9,10]</p>	2	
7	<p>Fəal təlimin əsas xüsusiyyətləri və üstünlükləri</p> <p><i>Plan:</i> 1. Fəal (interaktiv) təlimin əsas xüsusiyyətləri . 2. Fəal (interaktiv) təlimin üstünlükləri . 3. Fəal (interaktiv) təlimin psixoloji mexanizmləri .. 4. Müasir təlimin prinsipləri. Mənbə:[1,2,4,5]</p>	2	
8	<p>Fəal dərslərin planlaşdırma qaydaları</p> <p>1. Təlim məqsədlərinin əsas növləri. 2. Fəal dərslərin planlaşdırma qaydaları. İllik planlaşdırma.</p>	2	

	3. Fəal dərslərin planlaşdırma qaydaları. Cari planlaşdırma. Mənbə:[1,2,3,4,5]		
9	Fəal dərslərin ümumi quruluşu. Fəal və əənəvi dərslərin quruluşunda fərqli cəhətlər. <i>Plan:</i> 1. Fəal dərslərin əsas mərhələləri 2. Fəal dərslərin mərhələləri və nəticələri 3. Fəal və əənəvi dərslərin quruluşunda fərqli cəhətlər. 4. Fəal dərslərin üstünlükləri Mənbə:[1,2,4,5,7]	2	
10	Əənəvi və fəal (interaktiv) təlimdə şagirdlərin nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi. <i>Plan:</i> 1. Əənəvi təlimdə şagirdlərin biliklərinin qiymətləndirilməsi. 2. Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi 3. Fəal təlimdə qiymətləndirmə Mənbə:[1,2,4,5,8]	2	
11.	Biologiyanın tədrisində fənlərarası əlaqə <i>Plan:</i> 1. Fənlərarası əlaqə 2. Biologiya dərslərində kimya ilə əlaqənin təşkili 3. Biologiya dərslərində fizika ilə əlaqənin təşkili Mənbə:[1,2,3,4,5]	2	
12	Biologiyadan sinifdənənar və dərslədənənar işlər. Ev tapşırıqları, laboratoriya və praktik işlərin təşkili və aparılması metodikası. <i>Plan:</i> 1. Sinifdənənar və dərslədənənar işlər. 2. Ev tapşırıqları 3. Biologiyadan laboratoriya və praktik işlərin təşkili Mənbə:[1,2,4,5]	2	
13	Dərslək komplekti və onlardan istifadə <i>Plan:</i> 1. Biologiyadan dərslək komplektinin əhəmiyyəti 2. Biologiyadan metodik vəsaitin əhəmiyyəti 3. Tədris prosesinin dərsləkdə əks olunan metodoloji mərhələləri Mənbə:[1,2,4,5,6,]	2	
14	Biologiya fənninin tədrisində müasir təlim metodlarının tətbiqi <i>Plan:</i> 1. Biologiya fənninin tədrisində istifadə olunan təlim metodları. 2. Biologiya dərslərində interaktiv təlim metodlarından istifadə. 3. Müasir interaktiv dərslərə verilən tələblər Mənbə:[1,2,4,5]	2	
15	Biologiya fənninin VI -XI siniflərdə tədris metodikası. <i>Plan:</i> 1. "VI sinif Biologiya" kursunun tədris metodikası; 2. "VII sinif Biologiya" kursunun tədris metodikası; 3. "VIII sinif Biologiya" kursunun tədris metodikası. 4. "IX sinif Biologiya" kursunun tədris metodikası. 5. "X sinif Biologiya" kursunun tədris metodikası. 6. "XI sinif Biologiya" kursunun tədris metodikası Mənbə:[1,2,4,5,6,8]		
	Cəmi:	30s	

N	Keçirilən seminar mövzuları	Saat	Tarix
1	Giriş. Biologiyanın tədrisi metodikasının predmeti , quruluşu , bir elm kimi əsas məsələləri. <i>Plan:</i> 1.Biologiya tədrisi metodikasının predmeti. 2.Biologiya tədrisi metodikasının bölmələri, strukturu.3.Biologiya tədrisi metodikasının başqa elmlərlə əlaqəsi. 4. Biologiya tədrisi metodikasının məqsədi və vəzifələri.5. Biologiya tədrisi metodikasının elmi əsasları.Mənbə:[1,2,4,5,6]	2	
2	Biologiya tədrisi metodikasının inkişaf tarixi. XVIII əsrdə Biologiya tədrisinin inkişafı. <i>Plan:</i> 1.Biologiya tədrisi metodikasının inkişaf tarixi. 2. XVIII əsrin sonlarında biologiya fənlərinin tədris sisteminə daxil edilməsi. 3. V.F. Zuyevin "Təbiət tarixinin təsiri" dərslisi. 4. XIX əsrdə Rusiya məktəblərində biologiya fənlərinin qoyuluşu Mənbə:[1,2,3,4,5,7]	2	
3	Öyrədici mühitin təşkili. Biologiya kabinetinin təşkil olunması Plan: 1. Öyrədici mühitin növləri.2. Biologiya kabinetinin təşkilinə qoyulan tələblər.Mənbə:[1,2,3,4,5].	2	
4	Bioloji anlayışların metodikası və onun inkişaf etdirilməsi <i>Plan:</i> 1. <i>Bioloji anlayışlar sistemi</i> 2. <i>Anlayışların inkişaf metodikası</i> 3. <i>Bioloji anlayışların tədrisi metodikası</i> Mənbə:[1,2,4,5,7]	2	
5	Biologiyanın tədrisinin metodları <i>Plan:</i> 1. <i>Təlim metodlarının təsnifi</i> 2. <i>Biologiya dərslərində təlimin əyani metodlarından istifadə</i> 3. <i>Biologiyatədrisinin praktik metodları</i> 4. <i>Eksperimentin qoyulması və metodların seçilməsi</i> Mənbə:[1,2,4,5,7]	2	
6	Biologiya tədrisi sisteminin formaları <i>Plan:</i> 1. <i>Tədris sisteminin əsas formaları</i> 2. <i>Tədris formalarının qarşılıqlı əlaqəsi</i> 3. <i>Dərs- biologiya tədrisinin əsas formasıdır</i> 4. <i>Biologiya dərsləri üzrə təkrarların aparılması</i> Mənbə:[1,2,4,5,8]	2	
7	Fəal təlimin əsas xüsusiyyətləri və üstünlükləri <i>Plan:</i> 1. <i>Fəal (interaktiv) təlimin tarixi.</i> 2. <i>Fəal (interaktiv) təlimin xüsusiyyətləri .</i> 3. <i>Fəal (interaktiv) təlimin psixoloji mexanizmləri .</i> 4. <i>Müasir təlimin prinsipləri</i> Mənbə:[1,2,4,5]	2	
8	Fəal dərslərin planlaşdırma qaydaları 1. <i>Təlim məqsədlərinin əsas növləri.</i> 2. <i>Fəal dərslərin planlaşdırma qaydaları. İllik planlaşdırma.</i> 3. <i>Fəal dərslərin planlaşdırma qaydaları. Cari planlaşdırma.</i>	2	

	Mənbə:[1,2,3,4,5]		
9	Fəal dərslərin ümumi quruluşu. Fəal və əənənəvi dərslərin quruluşunda fərqli cəhətlər. Öyrədici mühitin növləri. <i>Plan:</i> 1. Fəal dərslərin əsas mərhələləri 2. Fəal dərslərin mərhələləri və nəticələri 3. Fəal və əənənəvi dərslərin quruluşunda fərqli cəhətlər. 4. Öyrədici mühitin növləri. Mənbə:[1,2,4,5,7]	2	
10	Ənənəvi və fəal (interaktiv) təlimdə şagirdlərin nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi. <i>Plan:</i> 1. Ənənəvi təlimdə şagirdlərin biliklərinin qiymətləndirilməsi. 2. Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi 3. Fəal təlimdə qiymətləndirmə.Mənbə:[1,2,4,5,8]	2	
11.	Biologiyanın tədrisində fənlərarası əlaqə <i>Plan:</i> 1. Fənlərarası əlaqə. 2 . Biologiya dərslərində kimya ilə əlaqənin təşkili.3. Biologiya dərslərində fizika ilə əlaqənin təşkili Mənbə:[1,2,3,4,5]	2	
12	Biologiyadan sinifdənkənar və dərslənkənar işlər. Ev tapşırıqları, laboratoriya və praktik işlərin təşkili və aparılması metodikası. <i>Plan:</i> 1. Sinifdənkənar və dərslənkənar işlər.2. Ev tapşırıqları 3. Biologiyadan laboratoriya və praktik işlərin təşkili Mənbə:[1,2,4,5]	2	
13	Dərslək komplekti və onlardan istifadə <i>Plan:</i> 1. Biologiyadan dərslək komplektinin əhəmiyyəti 2. Biologiyadan metodik vəsaitin əhəmiyyəti 3. Tədris prosesinin dərsləkdə əks olunan metodoloji mərhələləri Mənbə:[1,2,4,5,6,]	2	
14	Biologiya fənninin tədrisində müasir təlim metodlarının tətbiqi <i>Plan:</i> 1. Biologiya fənninin tədrisində istifadə olunan təlim metodları. 2.Biologiya dərslərində interaktiv təlim metodlarından istifadə.3. Müasir interaktiv dərslərə verilən tələblər Mənbə:[1,2,4,5]	2	
15	Biologiya dərslərində elmi araşdırma bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi <i>Plan:</i> 1. Biologiya dərslərində elmi araşdırma haqqında ilkin anlayışlar 2. Biologiya dərslərində elmi araşdırma prosesi 3. Biologiya dərslərində elmi araşdırma bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi.Mənbə:[1,2,4,5,6,8]		
16	"VI sinif Biologiya" kursunun tədris metodikası <i>Plan:</i> 1. "VI sinif Biologiya" fənn proqramı (kurikulumu) haqqında 2. "VI sinif Biologiya" fənni üzrə məzmun standartları 3. Fənn üzrə məzmun standartlarının reallaşma cədvəli 4. "VI sinif Biologiya" dərslərində yeni təlim texnologiyalarının tətbiqi.Mənbə:[1,2,4,5,7]	2	
17	"VII sinif Biologiya" kursunun tədris metodikası <i>Plan:</i> 1. "VII sinif Biologiya" fənn proqramı (kurikulumu) haqqında 2. "VII sinif Biologiya" fənni üzrə məzmun standartları 3. Fənn üzrə məzmun standartlarının reallaşma cədvəli 4. "VII sinif Biologiya" dərslərində yeni təlim texnologiyalarının tətbiqi.Mənbə:[1,2,3,4,5]	2	

18	"VIII sinif Biologiya" kursunun tədris metodikası <i>Plan:1. "VIII sinif Biologiya" fənn proqramı (kurikulumu) haqqında</i> <i>2. "VIII sinif Biologiya" fənni üzrə məzmun standartları</i> <i>3. Fənn üzrə məzmun standartlarının reallaşma cədvəli</i> <i>4. "VIII sinif Biologiya" dərslərində yeni təlim texnologiyalarının tətbiqi</i> Mənbə:[1,2,3,4,5]	2	
19	"IX sinif Biologiya" kursunun tədris metodikası <i>Plan:1. "IX sinif Biologiya" fənn proqramı (kurikulumu) haqqında</i> <i>2. "IX sinif Biologiya" fənni üzrə məzmun standartları</i> <i>3. Fənn üzrə məzmun standartlarının reallaşma cədvəli</i> <i>4. "IX sinif Biologiya" dərslərində yeni təlim texnologiyalarının tətbiqi.</i> Mənbə:[1,2,4,5,6]	2	
20	"X sinif Biologiya" kursunun tədris metodikası <i>Plan:1. "X sinif Biologiya" fənn proqramı (kurikulumu) haqqında</i> <i>2. "X sinif Biologiya" fənni üzrə məzmun standartları</i> <i>3. Fənn üzrə məzmun standartlarının reallaşma cədvəli</i> <i>"X sinif Biologiya" dərslərində yeni təlim texnologiyalarının tətbiqi</i> [Mənbə: [1,2,4,5,6]	2	
21	"XI sinif Biologiya" kursunun tədris metodikası <i>Plan:1. "XI sinif Biologiya" fənn proqramı (kurikulumu) haqqında</i> <i>2. "XI sinif Biologiya" fənni üzrə məzmun standartları</i> <i>3. Fənn üzrə məzmun standartlarının reallaşma cədvəli</i> <i>"XI sinif Biologiya" dərslərində yeni təlim texnologiyalarının tətbiqi</i> Mənbə:[1,2,4,5,6,7]	2	
22	Biologiya fənninin tədrisində müasir təlim texnologiyalarının tətbiqi <i>Plan: 1. Müasir təlim texnologiyalarının mahiyyəti</i> <i>2. Biologiya fənninin tədrisində müasir təlim texnologiyalarının tətbiqinin əhəmiyyəti</i> <i>3. Yeni təlim texnologiyaların və İKT-dən istifadə təlim-tərbiyə keyfiyyətini axtaran vasitə kimi.</i> Mənbə:[1,2,3,4,5]	2	
23	Biologiya fənninin tədrisində informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından istifadə <i>Plan: 1. Orta məktəblərdə İKT-nin rolu. 2. Tədris prosesində innovative texnologiyalardan istifadənin əhəmiyyəti.</i> <i>3. Biologiya dərslərində innovative texnologiyalar</i> Mənbə:[1,2,4,8,5]	1	
	Cəmi	45s	

XII. Fənn üzrə tələblər:

Müasir dövrdə baş verən sürətli dəyişikliklər təlimin qarşısında şagirdlərin həyata hazırlanması məsələsini daha kəskin qoyur. Bunun üçün ilk növbədə təlim cəmiyyətin

inkişaf meyillərini əks etdirməli və yeni nəslə yaxın gələcəkdə həyat şəraitinə hazırlamalardır. Məktəb şagirdə baza bilik, bacarıq və vərdişləri verməklə kifayətlənməməlidir. O, eyni zamanda onda idrakı fəallığı, hər şeyi öyrənmək həvəsi və digər zəruri keyfiyyətləri formalaşdırılmalıdır.

Öyrənən tanış olur:

- Biologiyanın inkişafının aktual istiqamət və problemləri
- Biologiyanın insan həyatında yeri, rolu və mövqeyi
- Biologiya fənnin digər elmlərlə qarşılıqlı əlaqəsi.

XII.Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- müəhazirə, seminar, praktik tapşırıqlar;
- slaydli təqdimat və müzakirə;
- video təqdimat;
- müstəqil iş, araşdırma;
- araşdırma təqdimat.

XIII.Fənn üzrə təlimin nəticələri.

Kursu başa vurduqdan sonra tələbələr:

FTN1. Biologiyanın tədrisi metodikası fənninin xarakterik cəhətlərini, biologiya fənn kurikulumunun əsas komponentlərini sadalayır;

FTN2. Biologiya təliminin təşkil formalarını, klassik və müasir təlim metodlarını şərh edir;

FTN3. Biologiya fənnin məzmun standartları və tədris olunan mövzuları əsasında təlimi illik və gündəlik planlaşdırır;

FTN4. Biliyin kateqoriyaları və fəaliyyətin xüsusiyyətlərini taksanomik baxımından təhlil edir;

FTN5. Dərslik və digər informasiya resurslarından istifadə etməklə, təfəkkürü inkişafa sövq etdirən təlim tapşırıqları tərtib edir;

FTN6. Biologiyanın tədrisinin effektiv təşkilinə xidmət edən müasir təlim texnologiyalarını qiymətləndirir,.

XIV. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XV. Kollokvium sualları.

I kollokvium:

1. Biologiya tədrisi metodikasının predmeti.
2. Biologiya tədrisi metodikasının bölmələri, strukturu.
3. Biologiya tədrisi metodikasının başqa elmlərlə əlaqəsi.
4. Biologiya tədrisi metodikasının məqsədi və vəzifələri
5. Biologiya tədrisi metodikasının elmi əsasları
6. Biologiya tədrisi metodikasının inkişaf tarixi.
7. XVIII əsrin sonlarında biologiya fənlərinin tədris sistemində daxil edilməsi.

8. Biologiya tədrisi metodikasının inkişaf tarixinin əsas dövrləri.
9. Biologiya tədrisi metodikasının XIX və XX əsrdə
10. XIX əsrin axırlarında biologiya elminin vəziyyəti.
11. XX əsrin əvvəllərində biologiya tədrisi üsulunun meydana çıxması.
12. Azərbaycanda biologiya tədrisinin inkişafı H.Zərdabinin işləri.
13. Öyrədici mühitin növləri.
14. Biologiya kabinetinin təşkilinə qoyulan tələblər
15. Biologiya tədrisi metodikasında təlimin vəzifələri.

II kollokvium:

1. Biologiya tədrisi metodikasında təlimin prinsipləri;
2. Tədris materiallarının sistemliyi və ardıcılığı;
3. Tədris materialının elmiliyi və mənimsənilməsi
4. Təlim metodlarının təsnifi;
5. Biologiya dərslərində təlimin əyani metodlarından istifadə
6. Biologiyatədrisinin praktik metodları;
7. Eksperimentin qoyulması və metodların seçilməsi
8. Tədris sistemi formaları haqqında ümumi məlumat;
9. Dərs-əsas tədris sistemi formasıdır;
10. Ekskursiya tədris sisteminin forması kimi;
11. Ev işləri tədris sistemi forması kimi;
12. Sinifdən xaric dərs-tədris sistemi forması kimi;
13. Tədris formalarının qarşılıqlı əlaqəsi
14. Fəal (interaktiv) təlimin əsas xüsusiyyətləri
15. Fəal (interaktiv) təlimin psixoloji mexanizmləri.

XVI. Fənn üzrə imtahan sualları:

1. Biologiya tədrisi metodikasının predmeti.
2. Biologiya tədrisi metodikasının bölmələri, strukturu.
3. Biologiya tədrisi metodikasının başqa elmlərlə əlaqəsi.
4. Biologiya tədrisi metodikasının məqsədi və vəzifələri
5. Biologiya tədrisi metodikasının elmi əsasları
6. Biologiya tədrisi metodikasının inkişaf tarixi.
7. XVIII əsrin sonlarında biologiya fənlərinin tədris sistemində daxil edilməsi.
8. Biologiya tədrisi metodikasının inkişaf tarixinin əsas dövrləri.
9. Biologiya tədrisi metodikasını XVIII- XIX əsrlərdə.
10. XIX əsrin axırlarında biologiya elminin vəziyyəti.
11. XX əsrin əvvəllərində biologiya tədrisi üsulunun meydana çıxması.
12. Azərbaycanda biologiya tədrisinin inkişafı H.Zərdabinin işləri.
13. Öyrədici mühitin növləri.
14. Biologiya kabinetinin təşkilinə qoyulan tələblər
15. Biologiya tədrisi metodikasında təlimin vəzifələri.
16. Biologiya tədrisi metodikasında təlimin prinsipləri.
17. Tədris materiallarının sistemliyi və ardıcılığı.
18. Tədris materialının elmiliyi və mənimsənilməsi.
19. Təlim metodlarının təsnifi.
20. Biologiya dərslərində təlimin əyani metodlarından istifadə.

21. Biologiyatədrisinin praktik metodları.
22. Eksperimentin qoyulması və metodların seçilməsi.
23. Tədris sistemi formaları haqqında ümumi məlumat.
24. Dərs-əsas tədris sistemi formasıdır.
25. Ekskursiya tədris sisteminin forması kimi.
26. Ev işləri tədris sistemi forması kimi.
27. Sinifdən xaric dərs-tədris sistemi forması kimi.
28. Tədris formalarının qarşılıqlı əlaqəsi.
29. Fəal (interaktiv) təlimin əsas xüsusiyyətləri .
30. Fəal (interaktiv) təlimin psixoloji mexanizmləri.
31. Müasir təlimin prinsipləri.
32. Təlim məqsədlərinin əsas növləri.
33. Fəal dərslərin planlaşdırma qaydaları. İllik və cari planlaşdırma.
34. Fəal dərslərin əsas mərhələləri..
35. Fəal dərslərin mərhələləri və nəticələri.
36. Fəal və ənənəvi dərslərin quruluşunda fərqli cəhətlər.
37. Fəal dərslərin üstünlükləri.
38. Ənənəvi təlimdə şagirdlərin biliklərinin qiymətləndirilməsi.
39. Fəal təlimdə qiymətləndirmə.
40. Biologiyanın tədrisində fənlərarası əlaqə.
41. Biologiya dərslərində kimya və fizika ilə əlaqənin təşkili.
42. Biologiya dərslərində sinifdən kənar və dərslərdən kənar işlər.
43. Biologiya dərslərində ev tapşırıqları.
44. Biologiyadan laboratoriya və praktik işlərin təşkili.
45. Tədris prosesinin dərslərdə əks olunan metodoloji mərhələləri.
46. Biologiya fənninin tədrisində istifadə olunan təlim metodları.
47. Müasir interaktiv dərslərə verilən tələblər.
48. "VI – VII sinif Biologiya" kursunun tədris metodikası.
49. "VIII - IX sinif Biologiya" kursunun tədris metodikası.
50. " X-XI sinif Biologiya" kursunun tədris metodikası

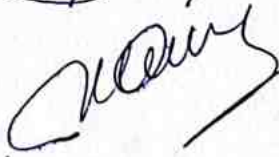
"Biologiyanın tədrisi metodikası" fənninin sillabusu 6001012-"Kimya və biologiya müəllimliyi" ixtisasının proqramı, tədris planı və "Biologiyanın tədrisi metodikası" fənni proqramı əsasında tərtib edilmişdir. "Fizika, kimya və biologiya" kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq olunmuşdur (22 yanvar 2026-cı il protokol № 06).

Fənn müəllimi:

dos.M.B.Hüseynov

Kafedra müdiri :

p.ü.e.d. prof. V.Ö.Orucov